

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2008, föstudaginn 7. nóvember, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Gunnar Viðar og Hildigunnur Hafsteinsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 1/2008**:

M
gegn
Fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svo hljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefnd sóknaraðili, annars vegar, og F, hér eftir nefnt varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefnd 23. janúar 2008 með kvörtun A lögmans, fyrir hönd sóknaraðila, dagsettri 21. sama mánaðar, og beindist kvörtunin að fjármálafyrirtækinu F. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 24. janúar 2008, var kvörtunin send F og fyrirtækinu gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör F bárust með bréfi hans, dagsettu 8. febrúar 2008. Var það sent lögmanni sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 12. febrúar 2008, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust ekki. Með bréfi úrskurðarnefndarinnar, dagsettu 13. júní 2008, var óskað eftir frekari upplýsingum og gögnum frá F. Bárust þau með bréfi F, dagsettu 27. júní 2008. Enn var beðið um gögn frá aðilum með bréfi úrskurðarnefndarinnar, dagsettu 29. september 2008. Bárust viðbótargögn og upplýsingar rafleiðis frá lögmanni sóknaraðila 15. október 2008 og frá F, 16. október 2008. Með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins, dagsettri 22. október 2008, um ráðstöfun eigna og skulda fjármálafyrirtækisins F var kröfuréttindum fyrirtækisins ráðstafað til varnaraðila og ákveðið að varnaraðili tæki m.a. við öllum ábyrgðum, sem tengdust kröfum hins fyrrnefnda fyrirtækis, svo og starfsemi þess að því er varðaði þær eignir sem framseldar voru til varnaraðila. Hefur varnaraðili því tekið við aðild málsins varnarmegin.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 16. maí, 17. september, 16. október, 23. október og 7. nóvember 2008.

II.

Málsatvik.

Hinn 11. apríl 2006 gekkst sóknaraðili í sjálfskuldarábyrgð fyrir greiðslu skuldabréfs sem B gaf út til varnaraðila að fjárhæð kr. 2.300.000. Skuldin var einnig tryggð með veði í fasteign þáverandi eiginmanns og dóttur B. Var andvirði skuldabréfsins að fullu varið til greiðslu eldri skuldbindinga skuldara við varnaraðila. Í ábyrgðaryfirlýsingu sóknaraðila kemur fram að honum hafi verið ljóst að skuldari stæðist ekki greiðslumat varnaraðila fyrir ofangreindri upphæð og að samkvæmt

niðurstöðu matsins gæti lántaki ekki greitt af láninu. Þá staðfesti sóknaraðili í yfirlýsingu sinni að hann hefði kynnt sér niðurstöður greiðslumats.

Vanskil urðu á greiðslum af skuldabréfinu og fékkst ekkert upp í kröfu varnaraðila á nauðungarsölu, sem fram fór á nefndri fasteign 6. júní 2007. Hóf varnaraðili þá að innheimta skuldina hjá sóknaraðila á grundvelli áðurgreindrar ábyrgðaryfirlýsingar. Með bréfi, dagsettu 17. september 2007, fór skuldari bréfsins fram á það við varnaraðila að hann afskrifaði skuldina og endurgreiddi sóknaraðila það fé sem hún hafði innt af hendi til varnaraðila. Erindinu var hafnað með rafpósti varnaraðila, dagsettum 28. september 2007.

Málinu var skotið til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun, dagsettri 21. janúar 2008.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili gerir þær kröfur að varnaraðili leysi hann undan sjálfskuldarábyrgð á veðskuldabréfi að fjárhæð kr. 2.300.000, samkvæmt ábyrgðaryfirlýsingu, útgefinni 11. apríl 2006, og endurgreiði sóknaraðila þær afborganir, sem hann hefur innt af hendi af láninu sem ábyrgðarmaður.

Sóknaraðili kveðst hafa gerst ábyrgðarmaður á nefndu skuldabréfi í trausti þess að ekki hafi verið þörf greiðslumats þar sem til tryggingar skuldinni væri veð í einbýlishúsi lántakanda. Hafi sér aldrei verið kynnt neitt greiðslumat, enda aldrei gert og sé því rangt sem greini í ábyrgðaryfirlýsinu sóknaraðila að hann hafi vitað að lántaki stæðist ekki matið. Vísar sóknaraðili í þessum efnunum til 2. mgr. 3. gr. samkomulags um notkun sjálfskuldarábyrgða þar sem mælt sé fyrir um skyldu fjármálafyrirtækja til að greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi nemur hærri fjárhæð en kr. 1.000.000.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili hafnar því að ábyrgð sóknaraðila hafi einungis verið til málamynda eins og ráða virðist mega af máltilbúnaði sóknaraðila. Þá kveður varnaraðili sóknaraðila ekki getað borið fyrir sig ákvæði 3. og 4. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, enda hafi undirritun hans á ábyrgðaryfirlýsingu falið í sér að honum hafi verið ljóst að skuldari stæðist ekki greiðslumat. Hafi sóknaraðili verið upplýstur um greiðslugetu lántakanda en samt óskað eftir því að gangast í ábyrgð. Telur varnaraðili að einstakir hnökra við lánveitingu geti ekki sjálfkrafa leitt til ógildingar ábyrgðaryfirlýsingar einstaklings.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila í máli þessu lýtur samkvæmt framansögðu að sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila á veðskuldabréfi, sem B gaf út til varnaraðila 11. apríl 2006, að fjárhæð kr. 2.300.000.

Samkvæmt 1. mgr. 3. gr. samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dagsetts 1. nóvember 2001, skal meta greiðslugetu greiðanda þegar skuldaábyrgð er sett til tryggingar fjárhagslegri skuldbindingu, nema ábyrgðarmaður óski sérstaklega eftir því með skriflegum hætti að svo verði ekki gert. Í 3. mgr. 3. gr. samkomulagsins er þó mælt fyrir um þá meginreglu að fjármálafyrirtæki sé skylt að

greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemur meira en kr. 1.000.000.

Í ábyrgðaryfirlýsingu sóknaraðila kemur fram að honum sé ljóst að B stæðist ekki greiðslumat fyrir lánsfjárhæðinni og geti samkvæmt matinu ekki greitt af láninu. Staðfestir sóknaraðili að hann hafi kynnt sér niðurstöður greiðslumatsins.

Varnaraðili hefur ekki getað lagt fram greiðslumat það, sem sóknaraðili á að hafa kynnt sér, og verður málatilbúnaður hans ekki skilinn á annan veg en svo að greiðslumatið hafi aldrei farið fram. Verður því við það að miða við afgreiðslu málsins. Samkvæmt 3. mgr. 3. gr. nefnds samkomulags var varnaraðila skylt að meta greiðslugetu B. Verður varnaraðili að bera allan halla af því að slíkt greiðslumat fór ekki fram og þar með hvort sóknaraðili hefði eftir sem áður gengist í ábyrgð fyrir B eftir að hafa kynnt sér matið. Getur varnaraðili ekki borið fyrir sig þá yfirlýsingu sóknaraðila að hann hafi kynnt sér niðurstöðu greiðslumats, sem aldrei var framkvæmt, og stæðist ekki þá niðurstöðu.

Eins og málið liggur fyrir úrskurðarnefndinni eru því ekki efni til annars en að ógilda ábyrgð sóknaraðila á nefndu skuldabréfi. Verður varnaraðila þá jafnframt gert að endurgreiða sóknaraðila þá fjárhæð, sem hann hefur greitt á grundvelli ábyrgðar sinnar. Varnaraðili hefur viðurkennt að sóknaraðili hafi greitt honum kr. 605.882 vegna þessa. Sóknaraðili telur sig hins vegar hafa greitt kr. 611.078, en hefur ekki lagt fram fullnægjandi gögn því til stuðnings. Verður varnaraðila því gert að greiða sóknaraðila kr. 605.882.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila, M, á skuldabréfi að fjárhæð kr. 2.300.000, útgefnu af B, til F fjárfestingafyrirtækis, 11. apríl 2006 er ógild.

Varnaraðili greiði sóknaraðila kr. 605.882.

Reykjavík, 7. nóvember 2008.

Guðjón Ólafur Jónsson

Geir Arnar Marelsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Sérálit

Grétars Grétarssonar og Gunnars Viðar

Við erum ósammála öðrum nefndarmönnum um niðurstöðu málsins. Af gögnum málsins verður ráðið að sóknaraðili hafi staðfest að sér væri ljóst að skuldari að nefndu skuldabréfi, sem er dóttir sóknaraðila, gæti ekki greitt af láninu. Var sóknaraðila þetta því fullljóst þegar hún gekkst í umrædda sjálfskuldarábyrgð. Þá er þess og að geta að sóknaraðili hefur athugasemdarlaust greitt inn á lánið og þannig viðurkennt ábyrgð sína á greiðslu skuldarinnar. Þegar svo háttar til er að okkar mati ekki hægt að fallast á að sóknaraðili geti borið fyrir sig að hafa ekki lesið eða skilið þá yfirlýsingu sem hann hafði áður gefið út. Samkomulag um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga eru að okkar mati verklagsreglur en ekki formreglur. Það verður því að

meta málsatvik hverju sinni eftir efni en ekki formi. Atvik máls þessa gefa að okkar álitu ekki tilefni til að ógilda ábyrgð sóknaraðila.

Með vísan til framanritaðs teljum við að hafna beri kröfum sóknaraðila og hendur varnaraðila.

Reykjavík, 7. nóvember 2008.

Grétar Grétarsson

Gunnar Viðar